

הרחבת מעגל בעלי התפקידים החבים באחריות לבטיחות בעבודה – עדכון ביחס לטיטות תקנות הבטיחות בעבודה

עדכוני לקוחות

על רקע הרצון להגביר את המאבק בתאונות העבודה, כנסת ישראל שבה וממשיכה לדון ברפורמה המוצעת בתקנות הבניה שיזם משרד העבודה - הצעה לתיקון תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה) (תיקון), התשפ"ג-2023 (להלן: "התיקון"). לאור ההשלכות כבדות המשקל והשינוי הצפוי במדרג בעלי התפקידים באתר הבניה עם קבלת התיקון באופן רשמי, נבקש לעדכנכם בהתקדמות הדברים ובנקודות המרכזיות שעלו מהדיון האחרון שנערך בנוגע לתיקון בוועדת העבודה והרווחה בכנסת ביום 13 בנובמבר 2024.

בכל הנוגע לתפקיד "בקר הבטיחות" – ראשית נזכיר, כי התקנות המוצעות מורות על מינוי בקר בטיחות מטעם מזמין העבודה. על בקר הבטיחות להיות מהנדס או הנדסאי אזרחי; להיות בעל אישור כשירות תקף כממונה בטיחות ולעבור השתלמות ענפית בבניה. כמו כן, עליו להיות נוכח בשלבי הבניה הקריטיים ולבקר באתר אחת לשלושה חודשים, על מנת לוודא את יישום תכנית הבטיחות ולדווח במידה וימצאו סיכונים בלתי קבילים.

במסגרת הדיון בוועדה הועלתה בקשה לבחינת גבולות האחריות של המזמין ו/או האחראי על הביצוע לאחר קבלת הדיווחים מבקר הבטיחות. בהקשר לכך הוצע שאם קבלן המשנה לא מתקן את הליקוי, אזי יש לסיים את ההתקשרות עמו ואם ההתקשרות לא תסתיים, תוטל על המזמין ו/או האחראי על הביצוע אחריות מוגברת.

בכל הנוגע לתפקיד "מנהל אתר" - לפי תקנה 2 לתקנות, על "מנהל אתר" להיות מהנדס או הנדסאי אזרחי והוא אינו מונה למנהל עבודה או לבקר בטיחות באותו אתר בניה. מנהל אתר ידווח למבצע הבניה ובקר הבטיחות במידה וימצא סיכון בלתי קביל או חוסר במשאבים למתן מענה לסיכונים. מוצע כי סעיף (5) לתקנה זו יתוקן וחובת הדיווח תהיה לשלושה גורמים: מזמין העבודה, מבצע הבניה ובקר הבטיחות. כמו כן, התבקשה בחינה נוספת של ניסוח תקנה 2 עקב אי-הבהירות שנוצרה עקב הגדרת מנהל האתר.

בכל הנוגע לכישוריו הנדרשים של מנהל עבודה באתר – התקנות המוצעות מגדירות את תפקידו של מנהל העבודה כמי שמהותו היא לפקח מטעם מבצע הבניה על עמידה בהוראות הבטיחות, תוך איסור על מבצע הבניה להעסיקו בתפקידים שלא תואמים את תפקידו הנ"ל, כך שלפי הנוסח המוצע, תפקידו של מנהל העבודה יוגבל לתחום הבטיחות בעבודה (להבדיל מעיסוק בעבודת ביצוע, כמקובל כיום). בדיון האחרון סוכם בהקשר זה כי מפקח העבודה הראשי מטעם משרד העבודה ייבחן את ההצעה לפיה ממונה בטיחות יוכל להיות מנהל עבודה, זאת בתלות בהסמכה מתאימה.

עוד נקבע, כי לקראת הדיון הבא בתקנות, על משרדי הממשלה לבחון את חובת הבחינה למנהלי עבודה (תקנה 3א) ולתת עמדתם בנוגע לגבולות אחריות תפקיד מנהל העבודה. בנוסף, סוכם כי בדיון הבא תידון שנית הסוגיה בדבר תכני לימוד מהנדסים והנדסאים אזרחיים בכל הקשור לבטיחות בעבודה במסגרת לימודיהם המקצועיים.

טיוטת התקנות והדיונים המתקיימים בנושא, בנוסף למגמה הבאה לידי ביטוי מצד רשויות האכיפה ובתי המשפט המבקשת להרחיב את כובד אחריותו של מזמין העבודה לבטיחות באתרים, ממחיישים כי מגמת ההחמרה בתחום הבטיחות בעבודה והרחבת שרשרת בעלי התפקידים עליהם מוטלת אחריות זו רק הולכת וגדלה. באופן טבעי, יש בכך כדי להגדיל את חשיפת התאגידים ונושאי המשרה בהם בתחום הבטיחות בעבודה, ומשום כך **נדרשת היערכות מקדימה והתאמת מערך הבטיחות בתאגידים למגמה המשתנה**. זאת, כאמור, כדי להביא לצמצום החשיפה הפלילית והמנהלית של תאגידים ונושאי משרה בתחום הבטיחות בעבודה.

המלצתנו היא לפעול כבר כעת ולנקוט באמצעים פנים-ארגוניים שיוכלו להסדיר, לטייב ולרענן את מערך הבטיחות בתאגידים ולהתאימם בצורה מושכלת למגמות שבחקיקה ולהיערך לקראת הבאות.

אנו עומדות לרשותכם לצורך בחינת ומיפוי מערך הבטיחות הקיים בחברה וביצוע סקרי הנהלה ומיפוי פערים, וכן נקיטה באמצעי בטיחות מתאימים לתאגיד ולנושאי המשרה בו, לרבות הכנת תכנית אכיפה פנימית וליווי החברה בהטמעתה באופן אפקטיבי ומתמיד על מנת להבטיח את יישומה; גיבוש נהלים מתאימים; ועוד.

נשמח לעמוד לרשותכם בכל שאלה או הבהרה נוספת ככל שידרשו.

עדכון זה נועד לספק מידע כללי ותמציתי בלבד. הוא אינו מהווה ניתוח מלא או שלם של הסוגיות הנידונות, אינו מהווה חוות דעת משפטית או ייעוץ משפטי ואין להסתמך עליו.

אנשי קשר

לירון קרס
שותפה

הילה שמעון
שותפה